

BECC Ekosystemtjänster, kunskapsläge och utveckling i Sverige - reflektioner

Henrik Smith
Centrum för miljö- och klimatforskning, Lunds Universitet

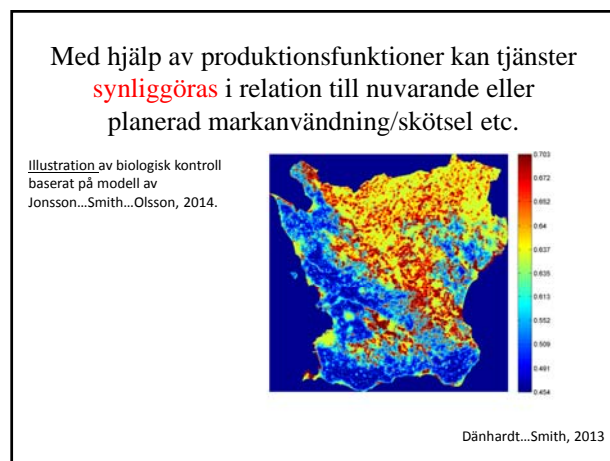
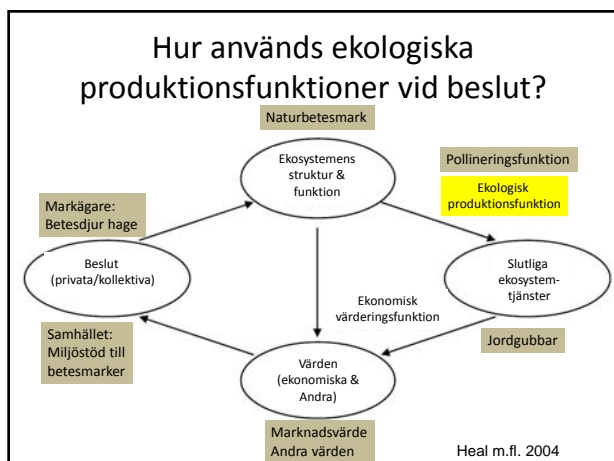
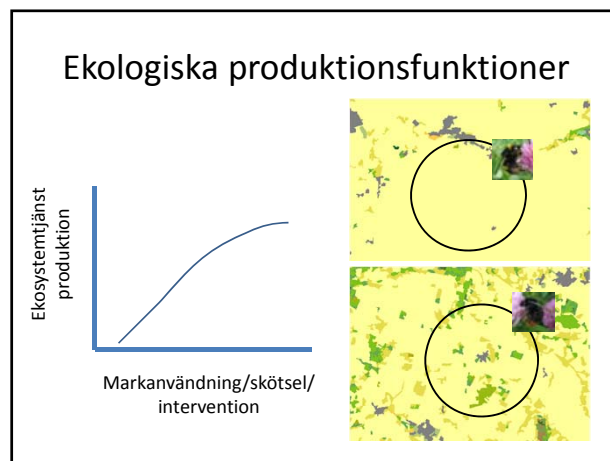
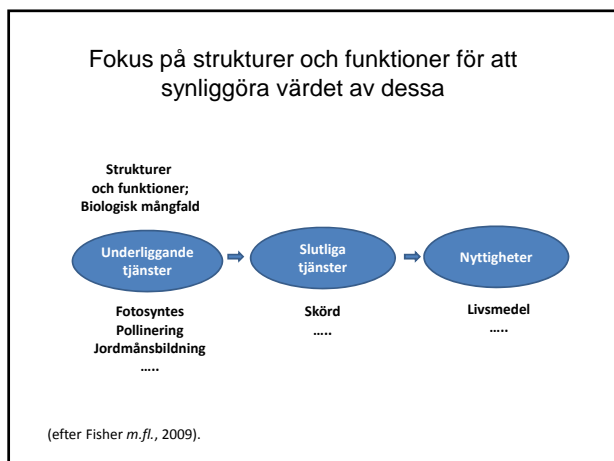
- Bakgrund - Vad är poängen?
- Hur kan ES konceptet informera beslut?
- Kvantitativt förhållningssätt!
- Problem vid förvaltning
  - Ekosystemtjänsternas dilemma
  - Diskontering
- Ekosystemtjänster i en osäker framtid

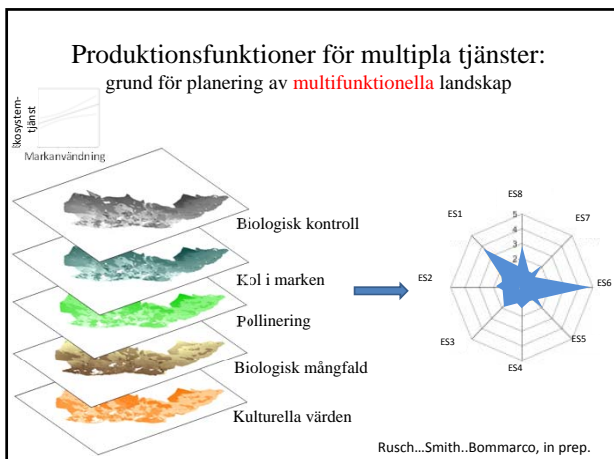
Med ett visst urbant perspektiv!

Varför behöver vi studera ekosystem processer och tjänster?

- Råmaterial från naturen begränsat
- Förstå hur användning för ett syfte påverkar möjlighet att använda för ett annat
- **Kunskap om ekosystem-tjänster krävs för att optimera avvägningar och maximera nytta/värde/lycka...**

Kan vi tillämpa detta på urbana områden och ekosystemtjänster?

- Urbana områden liten yta – traditionellt fokus på negativa effekter av urbanisering och inte ekosystemtjänster
- Eftersom befolkning också koncentrerad är detta en felsyn
- Städer komplexa, unika, praktiskt svårstuderade
- **Begränsad kvantitativ forskning** om urbana ekosystemtjänster
- Fokus på urbana grönområden, men hur deras antal, kvalitet storlek och fördelning påverkar ekosystemtjänster i huvudsakligen okänt
- Hitta **inspiration i rural forskning**

Massa små få stora

Fig. Kumulativ fördelning av grönområdets storlek (liten – stor) i Newcastle

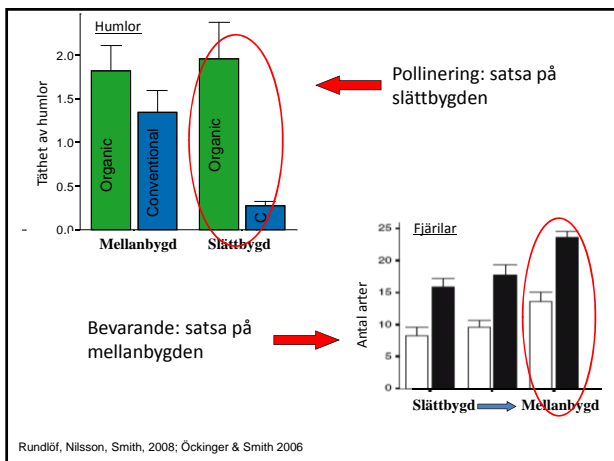
Gaston m.fl. 2013

Undvik ”skräp in – skräp ut”

- Identifiera vilka **slutliga tjänster** som man vill gynna
- Identifiera vilka **underliggande processer** som gynnar dessa tjänster
- Ta fram kvantitativt eller kvalitativt underlag i form av **produktionsfunktioner**

Exempel: Hur gynnar vi pollinatörer i staden

- Vad är den slutliga tjänsten som man vill gynna?
  - Pollination av grödor?
  - Bevarande och upplevelse av pollinatörer?

Finns det en brist på pollinatörer?

Försök med Stratos i Uppland

Kontroll   Nätade   Påsade

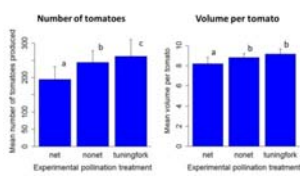
Vårrens Seed harvest (g/plant)

Treatment	Seed harvest (g/plant)
C	~5.5
N	~4.0
B	~2.0

Bommarco m.fl. 2012.

• Finns det en brist på pollinatörer?

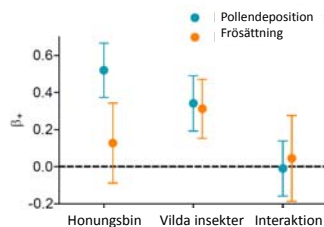
”Även om pollinationsbegränsning har visats hos grödor i storskaliga jordbrukssystem..., **är det inte känt** om mångfalden och/eller mängden av pollinerande insekter ökar skörden av grödor som odlas i den mindre skalan av urbana trädgårdar” (Matteson 2009)

Urban pollination project/Seattle <http://nwpollination.org>

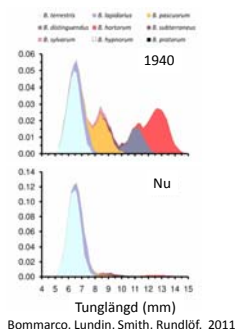
• Vilda eller tama?

Vilka pollinatörer minst lika viktiga som honungsbin för pollinering av jordbruksgrödor

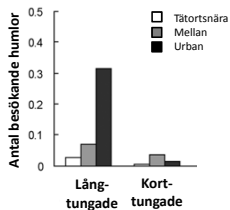

Garibaldi...Rundlöf...Klein, 2013, Science

• Urbana miljöer kan vara viktiga för bevarande av vilda pollinatörer

Bommarco, Lundin, Smith, Rundlöf, 2011

Ahrné m.fl. 2009

News
Rise in urban beekeeping in UK may have gone too far, scientists warn
 University of Sussex scientists are urging people in UK towns and cities keen to help the honey bee not to buy a hive but to grow bee-friendly flowers instead.

Om nu ekosystemtjänster är så bra....

varför är det så svårt att sköta dem

T ex har man behövt börja handpollinera fruktträden i bl.a. Kina i brist på pollinatörer...

EKOSYSTEMTJÄNSTERNAS DILEMMA

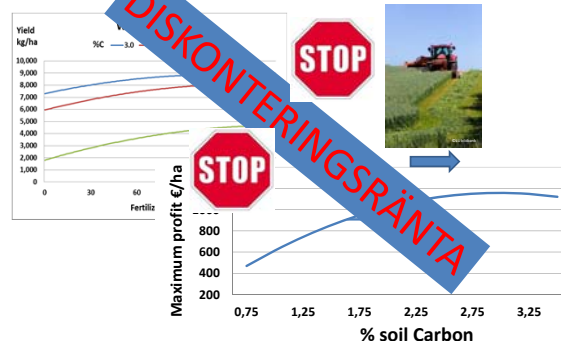
Ekroos, Rundlöf och Smith, 2013

Vem skall betala för vattenreglering i privata trädgårdar

- Skall privata markägare stå för kostnader för en kollektiv nytta? PES vs. PPP

Mullhalt påverkar behovet av gödning, skörd och därmed vinst

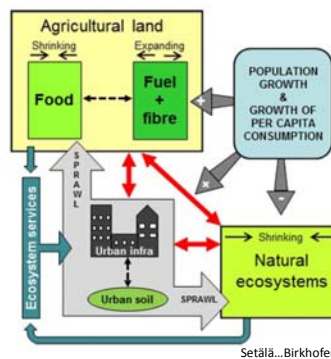

Nutida markanvändning – framtida behov?

- Vad är det framtida värdet (förlorade möjligheter) av en investering i mer kompakta städer?

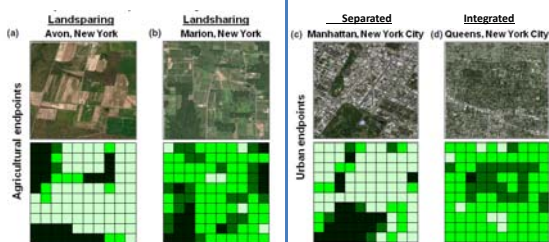

Konflikter över markanvändning inom och mellan sektorer

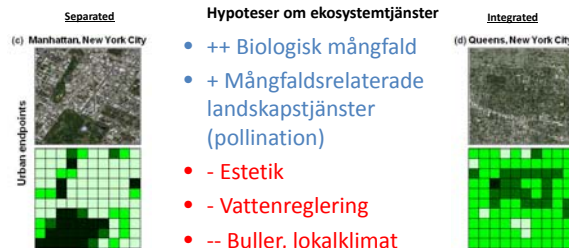
Setälä...Birkhofer, Brady,...Hedlund...,2013

Skall vi bygga kompakta städer?

Lin och Fuller 2013, Journal of Applied Ecology

Skall vi bygga kompakta städer?

Lin och Fuller 2013, Journal of Applied Ecology

- Hypoteser om ekosystemtjänster**
- ++ Biologisk mångfald
  - + Mångfaldsrelaterade landskapstjänster (pollination)
  - - Estetik
  - - Vattenreglering
  - -- Buller, lokalklimat

Landskaps-ekologi för städer

Illustrerat med biologisk mångfald

- **Fokuserar på grönområden** (men inte bara parker)

Naturlandskapplan för Malmö stad

Malmö stadsbyggnadskontor maj 2012

Avvänd inte bara parker, utan även andra befintliga områden som t ex: Industritomter, Infrastruktur, Vägrenar

Öckinger, Dannestam, Smith, 2009

Landskaps-ekologi för städer

- Fokuserar på grönområden (men inte bara parker)
- **Utveckla konceptet grön infrastruktur med hjälp av modern ekologisk teori** (inte bara korridorer)

Smith m.fl. 2014, Oxford Univ. Press

Två exempel på landskapseffekter i urbant område

Fjärilsarter i Malmö

Öckinger, Dannestam, Smith, 2009

Fåglar i Brisbane

Sushinsky m.fl. 2014, Global Ch. Biol.

Landskaps-ekologi för städer

- Fokuserar på grönområden (men inte bara parker)
- Utveckla konceptet grön infrastruktur med hjälp av modern ekologisk teori (inte bara korridorer)
- **Se trädgårdar som en väsentlig del av städernas grönska** ("UKs viktigaste naturreservat" – the BUGS project)

Trädgårdar källa för pollinatörer

Nära – längre bort

Samnegård, Persson och Smith 2011

Fröväkt (g)

Avstånd från trädgård

Resilience i en föränderlig värld...

Framtidsfrågor

- Kan nyttjande av naturliga ekosystemtjänster öka städers adaptiva kapacitet?

T ex vid översvämningar...

- Behöver vi gröna städer eller biodiversa städer för resiliens?

© Juliana Blomberg